

39. Odpoveď ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky P. Plavčana na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Poliačika podanú 24. júna 2016 vo veci prieskumu odchodu absolventov stredných a vysokých škôl do zahraničia

SEKRETARIAT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 27-07-2016		
Číslo spisu: PREJS-447/2016		
Listy: 1/2	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Peter Plavčan

Bratislava 26. júla 2016
Číslo: 2016-18053/31783:2-sekr.

Vážený pán poslanec,

k Vašej interpelácii z 24. júna 2016 vo veci odchodu absolventov zo Slovenska do zahraničia uvádzam nasledovné:

Únik mozgov je v podmienkach Slovenska nepochybne dôležitou témou. Trend odlivu mozgov je však možné pozorovať aj na európskej úrovni, kde významná časť vysokoškolských absolventov z krajín južnej a východnej časti Európy odchádza pracovať najmä do krajín západnej Európy. Vysokokvalifikovaní pracovníci často opúšťajú svoju domovskú krajinu, aby si zabezpečili lepší životný štandard, vyššie príjmy a lepšie pracovné príležitosti. Vysoká miera nezamestnanosti mladých v krajinách južnej a východnej Európy taktiež núti absolventov hľadať si prácu v zahraničí. Medzinárodné štúdie naznačujú, že jedným z faktorov pre odliv kvalifikovaných pracovníkov je aj korupcia a jej zníženie môže prispieť k zníženiu odlivu kvalifikovanej pracovnej sily.

Pokiaľ ide o dostupné dáta k problematike, tak Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky priamo nerealizovalo prieskum so zameraním na odchod absolventov slovenských stredných a vysokých škôl do zahraničia. Existujú však viaceré prieskumy, ktoré sa predmetnej problematike na Slovensku venujú.

Internetový prieskum „Talenty pre Slovensko“, ktorý v roku 2015 realizovala Podnikateľská aliancia Slovenska, sa venuje dôvodom, prečo mladí ľudia študujú v zahraničí radšej ako na Slovensku a prečo sa po ukončení štúdia nechcú vrátiť na Slovensku.

V roku 2014 Sociologický ústav SAV a Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK spoločne realizovali výskum „Brain drain 2014“, ktorý si kládol za úlohu ponúknuť odpovede na tieto okruhy otázok: z akých rodín pochádzajú absolventi vysokoškolského štúdia v zahraničí, na aké stredné školy chodili a aké bolo ich študijné úsilie na týchto školách, na základe čoho sa rozhodujú pri výbere školy v zahraničí, čo rozhoduje o návrate na Slovensko, aká je ich profesionálna a osobná situácia po ukončení štúdia, aký je názor ich rodičov na štúdium v zahraničí a na ich návrat / zotrvanie v zahraničí. V rámci výskumu bol realizovaný dotazníkový prieskum na vzorke 200 rodičov absolventov vysokoškolského štúdia v zahraničí v období 1993 – 2012.

Taktiež spoločnosť SCIO uskutočnila v roku 2014 na 173 slovenských stredných školách projekt „*Testovanie Všeobecných študijných predpokladov*“. Jedným zo záverov prieskumu bolo zistenie, že „väčšina študijne disponovaných žiakov si plánuje podať prihlášku na vysoké školy v Českej republike, najčastejšie smerujú na odbory ekonomické, lekárske a IT.“

V súčasnosti je v štádiu prípravy medzinárodný projekt *Eurograduate*, ktorý by mal sledovať kariérne cesty absolventov na úrovni EÚ. Jednou z motivácií pre jeho realizáciu je aj sledovanie mobility absolventov v rámci EÚ. V tejto chvíli je ešte nejasné, či sa prieskum bude venovať aj motivácii absolventov pre prácu v zahraničí. Slovensko zatiaľ spolupracuje na projekte v rámci prípravnej fázy, následne sa rozhodne, či sa bude projekt realizovať.

Vážený pán poslanec,

je aj v mojom osobnom záujme, zlepšovať náš vzdelávací systém, aby mladí ľudia mohli študovať na kvalitných slovenských vysokých školách. Kľúčovým faktorom pre návrat mladých absolventov zo zahraničia je možnosť ich primeraného pracovného uplatnenia vrátane ich finančného ohodnotenia. Za ďalšie dôležité faktory pokladám aj kvalitu a dostupnosť verejných služieb, možnosti pre voľný čas, či medzilľudské vzťahy.

S úctou

Na vedomie:

Andrej Danko, predseda Národnej rady Slovenskej republiky

Vážený pán
Martin Poliačik
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
B r a t i s l a v a